

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter (RP 169/2022 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Jukka Ränkimies, jord- och skogsbruksministeriet
- konsultativ tjänsteman Pekka Sandholm, jord- och skogsbruksministeriet
- chefsjurist Antti Hastbacka, Tullen
- jurist Eija Korpela, Livsmedelsverket
- jurist Kimmo Tammi, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- finansministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- miljöministeriet
- Skatteförvaltningen, Enheten för utredning av grå ekonomi
- Nystadsregionens landsbygdstjänster
- Konkurrens- och konsumentverket
- Handelsträdgårdsförbundet rf
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf.

Inget yttrande av

- Livsmedelsindustriförbundet rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter ändras. Enligt propositionen ändras bestämmelserna om producentorganisationer inom sektorn för frukt och

Betänkande JsUB 12/2022 rd

grönsaker och anknytande stöd samt bestämmelserna om stöd för biodling så att de motsvarar den lagstiftning om Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik som gäller under den nya finansieringsperioden. Det föreslås också att de bestämmelser om påföljder och återkrav i anslutning till de nämnda stöden som förutsätts enligt EU-lagstiftningen ska ändras så att bestämmelserna på nationell nivå i fortsättningen är mer detaljerade.

Till lagen fogas bestämmelser om elektronisk stödansökan. I lagen görs till följd av Europeiska unionens reviderade lagstiftning också ändringar som närmast är av teknisk art, och bestämmelserna moderniseras till vissa delar så att de motsvarar nuläget. Vidare beaktas de ändringar som följer av Livsmedelsverkets nya namn.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2023.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionen går ut på att ändra bestämmelserna om producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker och anknytande stöd samt bestämmelserna om stöd för biodling. Bestämmelserna ska motsvara den lagstiftning om Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik som gäller under den nya finansieringsperioden. Däremot föreslås inga betydande ändringar i stödsystemen jämfört med nuläget. Lagen ska kompletteras med bestämmelser om elektronisk stödansökan och med bestämmelser om påföljder och återkrav som förutsätts i EU-lagstiftningen. Dessutom föreslås i lagen vissa tekniska ändringar. Utskottet anser att propositionen behövs och tillstyrker lagförslaget med vissa mindre ändringar.

I de yttranden som utskottet fått förhåller man sig i huvudsak positiv eller neutral till de föreslagna ändringarna. Vissa ändringsförslag har dock framförts. I 22 b § 2 mom. ingår ett bemyndigande med stöd av vilket Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökningarna. Dessutom föreslås det i bemyndigandena i 24 § 4 mom. och 29 § 4 mom. att Livsmedelsverket ska bemyndigas att meddela föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökan om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling och om de uppgifter som stödmottagaren ansvarar för. Utskottet har fått frågan om det med avseende på bestämmelserna om delegering av lagstiftningsbehörighet är mer motiverat att i dessa fall använda ett bemyndigande att utfärda förordning. Enligt utredning till utskottet gäller bemyndigandet för Livsmedelsverket att meddela föreskrifter vissa detaljer av teknisk natur, och de är inte förenade med någon betydande prövningsrätt. Motsvarande bemyndigande finns i sak i den gällande 24 §. Bestämmelsen har kommit till med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 34/2012 rd). Grundlagsutskottet konstaterar i sitt utlåtande att behörigheten för den som bemyndigas i marknadsordningslagen begränsas dels av den nationella lagstiftningen om stöd som ingår i EU:s marknadsordning, dels av EU:s lagstiftning. Enligt uppgifter till utskottet har situationen inte förändrats till denna del, så bestämmelserna i lagförslaget behöver inte ändras.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

Enligt propositionen ska stödet till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker inkluderas i finansieringen med EU-medel som en del av Finlands strategiska plan. I ett yttrande till utskottet har det framförts att också andra produktionsgrenar är intresserade av att grunda en producentorganisation. För närvarande är producentorganisationer verksamma inom mjölkproduktion och fårproduktion. Utskottet anser att lantbruksföretagare inom olika produktionssektorer bör uppmuntras att grunda producentorganisationer, eftersom de främjar utvecklingen av produktionen och producenternas förhandlingsposition i livsmedelskedjan. Inrättandet av producentorganisationer inom andra produktionssektorer och annat samarbete mellan producenter ska enligt utredning stödjas genom åtgärder för utveckling av landsbygden. När det gäller producentorganisationerna inom sektorn för frukt och grönsaker har det framförts att administrationen av stöden kräver stora resurser av företagen. Utskottet anser att man vid genomförandet av stödet till producentorganisationer bör ägna uppmärksamhet åt att minska den administrativa bördan och säkerställa att stödet till producentorganisationerna står till deras förfogande fullt ut.

Enligt 12 f § i lagförslaget ska godkända producentorganisationer lämna Livsmedelsverket uppgifter om antalet medlemmar och värdet av den saluförda produktionen samt andra motsvarande uppgifter om sin verksamhet, om EU:s marknadsordningslagstiftning kräver det. Bestämmelsen omfattar i fortsättningen producentorganisationerna inom alla produktsektorer. Uppgifterna ska lämnas till Livsmedelsverket. Utskottet har fått frågan om Livsmedelsverket trots sekretessbestämmelserna bör ges rätt att lämna ut uppgifterna till Konkurrens- och konsumentverket, om det behövs för att det verket ska kunna utföra sin tillsynsuppgift. Enligt uppgift har detta beaktats i 2 § 2 mom. i den gällande marknadsordningslagen. Enligt det finns bestämmelser om godtagbarheten för producentorganisationernas avtal, beslut och förfaranden, om bedömningen av godtagbarheten och om övriga avtal, beslut och förfaranden med anknytning till produktion av och handel med jordbruksprodukter samt om behöriga myndigheter i dessa frågor i marknadsordningsförordningen och i konkurrenslagen (948/2011). Konkurrens- och konsumentverket har med stöd av konkurrenslagen rätt att få uppgifterna av Livsmedelsverket och producentorganisationen.

Bland annat för att statsunderstödslagstiftningen, livsmedelslagen och marknadsordningslagen ska vara enhetliga har det föreslagits för utskottet att marknadsordningslagen kompletteras med en bestämmelse om att försummelse av skyldigheter som hänför sig till skatter, lagstadgade pensions-, arbetslöshetsförsäkrings- och olycksfallsförsäkringspremier samt avgifter som tas ut av Tullen utgör ett hinder för utbetalning av stöd. En sådan granskning ska enligt förslaget utsträckas till de ansvariga personerna och de centrala ägarna hos sammanslutningar som söker stöd samt enligt myndighetens prövning till andra företag som dessa förvaltar eller äger. Det har påpekats för utskottet att det för beviljande av stöd som ingår i EU:s marknadsordning inte finns något motsvarande tillförlitlighetskriterium för aktörer som till exempel i livsmedelslagen. Det är meningen att fullgöranderapporter som utarbetats av Skatteförvaltningens enhet för utredning av grå ekonomi ska användas i synnerhet för utredning av om stödmottagaren vid ansökan om stöd eller om stödutbetalning i väsentlig utsträckning har åsidosatt sin skyldighet att betala skatt eller andra offentligrättsliga avgifter. Enligt den föreslagna 27 a § ska den som ansöker om stöd för biodling bland annat ha ekonomiska förutsättningar att genomföra projektet. Med hjälp av fullgöranderapporten säkerställer man att sökanden har tillräckliga ekonomiska resurser för att genomföra projektet och bedriva verksamhet i enlighet med villkoren i stödbeslutet. Här har de behöriga myndigheterna behov av att utreda sökandenas fullgörande av offentliga skyldigheter som ett led i processen för beviljande och utbetalning av stöd och för övervakning av stöd användningen. En-

Betänkande JsUB 12/2022 rd

ligt 37 b § i lagförslaget kan dessutom stöd som avses i marknadsordningslagen inte beviljas, om förutsättningarna för att bevilja det har skapats på ett konstlat sätt, i strid med målen för den berörda lagstiftningen, och arrangemangets uppenbara syfte har varit att kringgå bestämmelserna om beviljande av stöd för att bereda sig orättmätig ekonomisk vinning. Bestämmelsen bygger på artikel 62 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013. EU-bestämmelserna om marknadsordningen innehåller heltäckande bestämmelser om villkoren och kraven för stödsystemen. Dessa villkor eller krav innehåller inte de föreslagna tilläggskriterierna. EU:s marknadsordningslagstiftning är direkt tillämplig EU-lagstiftning som styr användningen av det nationella handlingsutrymmet. Således är det inte möjligt att föreskriva om nationella tillägsvillkor och krav. EU:s lagstiftning om marknadsordning och utbetalande organ bildar en egen noggrant reglerad helhet som inte är förenad med samma typ av nationell prövningsrätt som till exempel de stöd enligt prövning som omfattas av tillämpningsområdet för statsunderstödslagen.

DETALJMOTIVERING

Lagen om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter

63 §. Jord- och skogsbruksministeriets, Livsmedelsverkets och kontrollmyndigheternas rätt att få information.

Utöver det som sägs ovan om hur försummelse av skyldigheter som hänför sig till skatter, lagstadgade pensions-, arbetslöshetsförsäkrings- och olycksfallsförsäkringspremier samt avgifter som tas ut av Tullen påverkar utbetalningen av stöd och om omfattningen av denna granskning, har det föreslagits att den rätt att få uppgifter som avses i det föreslagna 63 § 2 mom. utvidgas så att den utöver sökanden också omfattar sammanslutningens ansvariga personer och centrala ägare samt andra företag som dessa förvaltar eller äger. Utskottet anser på de grunder som nämns ovan att den föreslagna bestämmelsen om rätten att få uppgifter överensstämmer med EU-lagstiftningen och i huvudsak är innehållsmässigt heltäckande.

Myndigheternas rätt att få uppgifter bör dock preciseras så att rätten också gäller dels avgifter som tas ut av Tullen, dels sökandens kopplingar och eventuella anknytande brister i fråga om de avgifter och andra skyldigheter som nämns i bestämmelsen. Rätten att få uppgifter begränsas fortfarande av villkoret att uppgifterna ska vara nödvändiga för att bevilja, betala ut eller övervaka stödet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 169/2022 rd med ändringar.

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter (999/2012) 12 g, 13—17, 46 e § och 46 g § 4 mom., av dem 12 g § sådan den lyder i lag 329/2016, 13 och 46 e § samt 46 g § 4 mom. sådana de lyder i lag 1194/2013, 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 313/2016 och 1194/2013 samt 16 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 313/2016,

ändras 1—6, 8—12, 12 a, 12 e, 12 f och 18—29 §, 30 § 4 mom., 31 § 1 mom., 32 och 33 a §, 33 b § 2 mom., 33 c § 1 mom., 34 §, 35 § 1 mom., 36 § 1 och 2 mom., 40 §, 41 § 1 mom., 43 § 1 mom., 46 §, 46 b § 2—4 mom., 46 c § 1 mom., 46 d § 1 mom., 47 och 48 §, 49 § 1—2 mom., 50 §, 51 § 1 och 2 mom., 52 § 1 och 2 mom., 53 § 1 och 3 mom., 54—56 §, 57 § 1 mom., 58 b § 1 mom., 58 c—58 e §, 58 f § 1 mom., 59 § 2 och 3 mom., 60 § 1 mom., 61 § 2 mom., 63—65 §, 70 och 73—79 §, 85 a §, 86 d § 3 mom., 89 och 91 a §, av dem 1 och 12 f §, 46 b § 3—4 mom., 46 c § 1 mom., 46 d § 1 mom., 49 § 1 mom., 50 och 54 §, 57 § 1 mom., 58 c—58 e §, 58 f § 1 mom., 63 § och 86 d § 3 mom. sådana de lyder i lag 1194/2013, 4 och 26 §, 51 § 2 mom. och 64 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1194/2013, 91 a § sådan den lyder i lag 937/2014, 2 §, 30 § 4 mom., 31 § 1 mom., 32 §, 53 § 1 och 3 mom. och 85 a § sådana de lyder i lag 1074/2016, 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1194/2013, 937/2014, 1363/2014, 313/2016, 1074/2016, 375/2017 och 207/2018, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1074/2016, 12 a § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1194/2013 och 1074/2016, 12 e och 19—25 §, 41 § 1 mom., 46 och 56 §, 58 b § 1 mom., 60 § 1 mom. 46 b 2 mom. och 73 § sådana de lyder i lag 207/2018, 33 a §, 33 b § 2 mom., 33 c § 1 mom., 34 §, 35 § 1 mom. och 36 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 375/2017, 40 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 207/2018, 43 § 1 mom. sådant det lyder i lag 565/2021, 47 § och 52 § 1 mom. sådan den lyder i lag 937/2014, 48 och 76 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 937/2014, 79 § sådan den lyder i lag 313/2016 och 70 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 313/2016 samt

fogas till lagen nya 22 a, 22 b, 27 a, 29 a, 29 b, 37 a, 37 b, 37 c och 70 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser för genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, nedan *marknadsordningsförordningen*, och för genomförande av bestämmelserna i avdelning III kapitel III i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (*strategiska GJP-planer*) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (*EGFJ*) och Europeiska jordbruksfonden

Betänkande JsUB 12/2022 rd

för landsbygdsutveckling (*Ejflu*) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013, nedan *förordningen om strategiska planer*.

Denna lag tillämpas inte på livsmedel, alkoholdrycker eller alkoholpreparat till den del det föreskrivs om dessa i någon annan lag.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Utöver vad som föreskrivs i denna lag föreskrivs det i

1) lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) om det nationella stöd inom biodlingssektorn och det stöd till sockerbetsodlare samt det nationella stöd till vissa sektorer i Finland som avses i marknadsordningsförordningen,

2) lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011) om verkställighet av det stöd för produktion och saluföring av renar och renprodukter som avses i marknadsordningsförordningen,

3) tullagen (304/2016) om uppbörd av de importtullar och tilläggsimporttullar som avses i marknadsordningsförordningen,

4) lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare (/20) om stöd till jordbrukare vid störningar på marknaden.

Bestämmelser om godtagbarheten för avtal, beslut och förfaranden som producent- och branschorganisationer som godkänts med stöd av denna lag ingår, fattar eller iakttar, om bedömningen av godtagbarheten och om övriga avtal, beslut och förfaranden med anknytning till produktion av och handel med jordbruksprodukter samt om behöriga myndigheter i dessa frågor finns i marknadsordningsförordningen och i konkurrenslagen (948/2011).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *den horisontella förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitik och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013,

2) *den gamla marknadsordningsförordningen* rådets förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (förordningen om en samlad marknadsordning),

3) *EU:s marknadsordningslagstiftning* marknadsordningsförordningen, den horisontella förordningen och avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer samt den EU-lagstiftning som antagits med stöd av dem och med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

4) *EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter* bestämmelserna i artikel 189 i marknadsordningsförordningen samt artikel 9 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1237 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller reglerna för tillämpning av systemet med import- och exportlicenser, om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller reglerna om frisläppande och förverkande av de säkerheter som ställs för import- och exportlicenser, om ändring av kommissio-

Betänkande JsUB 12/2022 rd

nens förordningar (EG) nr 2535/2001, (EG) nr 1342/2003, (EG) nr 2336/2003, (EG) nr 951/2006, (EG) nr 341/2007 och (EG) nr 382/2008 och om upphävande av kommissionens förordningar (EG) nr 2390/98, (EG) nr 1345/2005, (EG) nr 376/2008 och (EG) nr 507/2008 och bestämmelserna om import av hampaprodukter i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1239 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller systemet med import- och exportlicenser,

5) *producent* jordbrukare som avses i artikel 3.1 i förordningen om strategiska planer,

6) *stöd till producentorganisationer* i artikel 42 a i förordningen om strategiska planer avsett stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker,

7) *EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker* bestämmelserna om stöd till producentorganisationer i del II avdelning I kapitel II avsnitt 3, del II avdelning II kapitel I, del II avdelning II kapitel III och del IV kapitel I i marknadsordningsförordningen och i den horisontella förordningen, bestämmelserna om åtgärder inom sektorn för frukt och grönsaker i avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer samt bestämmelserna i EU:s lagstiftning om genomförande av nämnda bestämmelser,

8) *stöd för biodling* i artikel 42 b i förordningen om strategiska planer avsett stöd inom biodlingssektorn som beviljas av EU-medel,

9) *stöd för privat lagring* i del II avdelning I kapitel 1 avsnitt 3 i marknadsordningsförordningen avsett stöd för privat lagring,

10) *stöd till utdelning i skolan* i del II avdelning I kapitel II avsnitt 1 i marknadsordningsförordningen avsett stöd till utdelning av mjölkprodukter, frukt och grönsaker till skolelever,

11) *EU:s lagstiftning om utdelning i skolan* bestämmelserna om stöd till utdelning i skolan i del II avdelning I kapitel II avsnitt 1 i marknadsordningsförordningen och i den horisontella förordningen samt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/39 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsstöd till utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk vid utbildningsanstalter, kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/40 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsstöd till utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk vid utbildningsanstalter och om ändring av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 907/2014 och rådets förordning (EU) nr 1370/2013 om fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter,

12) *EU:s lagstiftning om klassificering av slaktkroppar* bestämmelserna i artikel 10 i marknadsordningsförordningen, bestämmelserna i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1182 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsskalorna för klassificering av slaktkroppar av nötkreatur, gris och får och vad gäller rapportering av marknadspriser för vissa kategorier av slaktkroppar och levande djur och bestämmelserna i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1184 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsskalor för klassificering av slaktkroppar av nötkreatur, gris och får och vad gäller rapportering av marknadspriser för vissa kategorier av slaktkroppar och levande djur,

13) *EU:s lagstiftning om handelsnormer* de bestämmelser som gäller handelsnormer för jordbruksprodukter och beteckningar, märkning, oenologiska metoder, vindruvssorter, lämnande av information, användning av följedokument och dokumentering av uppgifter i fråga om produkter inom vinsektorn i artiklarna 73—123, 147, 223 och 230.1 c i marknadsordningsförordningen och i EU:s lagstiftning om genomförandet av dem samt i de bestämmelser i EU:s lagstiftning som antagits med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

Betänkande JsUB 12/2022 rd

14) *produkter inom olivsektorn* olivolja och bordsoliver enligt artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen,

15) *frukt och grönsaker* frukt och grönsaker, bananer samt bearbetad frukt och bearbetade grönsaker enligt artiklarna 1, 75 och 76 i marknadsordningsförordningen,

16) *produkter inom humlesektorn* humle enligt artiklarna 1, 75 och 77 i marknadsordningsförordningen och bilaga II till den,

17) *produkter inom vinsektorn* i artiklarna 1, 75, 78, 80 och 81 i och bilaga II till marknadsordningsförordningen avsedda produkter inom vinsektorn,

18) *etylalkohol* i artikel 1 i marknadsordningsförordningen avsedd etylalkohol som framställts av jordbruksprodukter,

19) *kalvkött* i bilaga VII till marknadsordningsförordningen avsett kött av nötkreatur som är högst tolv månader,

20) *mjolkprodukter* mjölk och mjölkprodukter enligt artikel 78 i marknadsordningsförordningen,

21) *bredbara fetter* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsedda bredbara fetter,

22) *produkter inom äggsektorn* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsett fjäderfäkött samt i dess bilaga II avsedda produkter inom fjäderfäköttssektorn och kläckägg,

23) *produkter inom fjäderfäköttssektorn* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsett fjäderfäkött samt i dess bilaga II avsedda produkter inom fjäderfäköttssektorn och kläckägg,

24) *EU:s interventionslagstiftning* bestämmelserna i del II avdelning I kapitel I avsnitt 1—4 i marknadsordningsförordningen, bestämmelserna i artiklarna 9, 11, 59, 60, 62 och 64 i den horisontella förordningen samt bestämmelserna i EU:s lagstiftning om genomförande av dem samt de bestämmelser i EU:s lagstiftning om offentlig och privat lagring av jordbruksprodukter som antagits med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

25) *störningar på marknaden* en sådan situation som avses i artiklarna 219—221 i marknadsordningsförordningen.

4 §

Livsmedelsverkets allmänna behörighet och den myndighet som avses i EU:s lagstiftning

Livsmedelsverket är behörig nationell myndighet vid genomförande av marknadsordningen, som ingår i EU:s gemensamma jordbrukspolitik, och av avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer, och svarar för genomförandet av de till marknadsordningen och nämnda kapitel anknyttande åtgärder som den nationella myndigheten ska sköta och för de beslut som genomförandet kräver, om inte något annat föreskrivs nedan i denna lag.

I 3 kap. i lagen om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken (/20), nedan *planförvaltningslagen*, föreskrivs om myndigheter och organ som avses i EU:s lagstiftning.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

5 §

Val av interventionslager

Vid upphandling av lager (*interventionslager*) som ska användas vid offentlig intervention enligt marknadsordningsförordningen (*interventionslagring*) och av tjänster som hänför sig till lagringen ska Livsmedelsverket säkerställa att

1) lagren och lagringsförfarandena uppfyller kraven i EU:s interventionslagstiftning och denna lag,

2) det tillsammans med den aktör som svarar för interventionslagringen (*interventionslagerhållare*) upprättas ett kontrakt som avses i EU:s interventionslagstiftning och där interventionslagerhållarens ersättningsansvar och de övriga omständigheter som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning fastställs,

3) interventionslagerhållaren förbinder sig att föra bok över och anmäla till Livsmedelsverket och den i denna lag avsedda myndighet som svarar för kontroll av lagringen de uppgifter om lagren och lagringsförfarandet som avses i EU:s interventionslagstiftning och denna lag.

6 §

Fullmakt för aktörer som lämnar in erbjudanden eller anbud i fråga om spannmålsprodukter

En aktör som enligt EU:s interventionslagstiftning kan komma i fråga för att lämna in ett erbjudande eller ett anbud som gäller spannmålsprodukter kan ge en annan aktör som kan komma i fråga för ändamålet fullmakt att på den förstnämnda aktörens vägnar lämna in erbjudanden eller anbud.

Den som fått fullmakt att lämna in erbjudanden eller anbud ska i samband med erbjudandet eller anbudet lämna Livsmedelsverket en redogörelse för fullmakten. Redogörelsen ska innehålla uppgifter om fullmaktsgivaren och dennes samtycke till att de produkter som fullmakten avser före inlagring i interventionslagret kontrolleras i lokaler som används till lagring av produkterna. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter om fullmakten som ska lämnas.

8 §

Betalning av produkter och ersättande av kostnader som hänför sig till interventionslagring

Bestämmelser om rätten för interventionssäljare av spannmålsprodukter att erbjuda produkter till ett interventionslager för att övertas på lagringsplatsen utan transport och om myndighetens skyldighet att i detta fall dra av kostnaderna för transport och utlagring från produktpriset finns i EU:s interventionslagstiftning. Livsmedelsverket beslutar om kostnadsavdraget.

Till övriga delar än vad som avses i 1 mom. finns bestämmelser om grunderna för priset på och ersättande av transportkostnaderna för produkter som inlagras i interventionslager i EU:s interventionslagstiftning. Interventionssäljare ska lämna Livsmedelsverket de uppgifter som behövs för att fastställa produktpriset och ersättningen för transportkostnader. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas vid ansökan om ersättning.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

Om kvantiteten utlämnade produkter vid en kontroll i samband med utlagring av spannmålsprodukter konstateras vara mindre än den som interventionsköparen och Livsmedelsverket har kommit överens om och det inte är möjligt att lämna ut den kvantitet som saknas, återbetalar Livsmedelsverket till interventionsköparen en andel av priset som motsvarar den produktkvantitet som saknas. Om den utlämnade kvantiteten konstateras vara större än den överenskomna, ska interventionsköparen betala till Livsmedelsverket ett pris som motsvarar den överskjutande utlämnade kvantiteten.

9 §

Krav på tillverkning av produkter för lagring

Bestämmelser om skyldigheten för anläggningar som tillverkar smör eller mjölkpulver för interventionslagring att ansöka om godkännande och om förutsättningarna för godkännande finns i EU:s interventionslagstiftning. Livsmedelsverket beviljar på ansökan godkännande för en anläggning som uppfyller förutsättningarna för godkännande (*godkänd tillverkare av produkter för lagring*). Godkännandet gäller tills vidare. Bestämmelser om förutsättningarna för att återkalla godkännandet och om förutsättningarna för att ett återkallat godkännande ska kunna börja gälla på nytt finns i EU:s interventionslagstiftning.

Bestämmelser om skyldigheten för godkända tillverkare av produkter för lagring att i förväg underrätta myndigheten om att produktion av produkterna i fråga inleds och bestämmelser om tiden för att göra anmälan samt andra krav som gäller godkända tillverkare av produkter för lagring finns i EU:s interventionslagstiftning. Livsmedelsverket får inom de gränser som anges i EU:s interventionslagstiftning meddela föreskrifter om en tid som infaller senare än den som avses i lagstiftningen i fråga, om detta inte äventyrar ordnandet av produktionsövervakningen.

10 §

Import- och exportlicenser

Bestämmelser om skyldigheten för importörer att visa upp importlicens vid import av jordbruksprodukter från länder utanför EU och för exportörer att visa upp exportlicens vid export av jordbruksprodukter till länder utanför EU samt om uppgifterna i licenserna och licensanvändningen finns i avdelning III kapitlen I och III i marknadsordningsförordningen och i EU:s lagstiftning om genomförandet av dem.

Livsmedelsverket får meddela de närmare föreskrifter som den i 1 mom. avsedda EU-lagstiftningen tillåter eller kräver när det gäller dels sådana smärre kompletteringar av uppgifterna i licenserna och licensansökningarna samt av licensanvändningen som behövs för att säkerställa produktuppföljningen, dels smärre undantag som inte äventyrar vare sig produktuppföljningen eller tillgången till tillräcklig information för de myndigheter som övervakar importen och exporten av produkter.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

11 §

Intyg som krävs vid import av produkter inom sektorn för hampa

I EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter finns bestämmelser om produkter inom sektorn för hampa vars import från länder utanför EU kräver intyg, om de uppgifter som ska ingå i ansökan om intyg och om villkoren för att utfärda intyg. Livsmedelsverket beslutar på ansökan om utfärdande av intyg.

Importören ska vid import visa upp intyget för tullkontoret, som vid hänförandet av produkter-na till importförfarande gör en anteckning i intyget som motsvarar det importerade partiet.

12 §

Särskilda krav vid import av vissa hampfrön

I EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter finns bestämmelser om hampfrön avsedda för andra ändamål än utsäde (*hampfrön*), vars import kräver både ett intyg som avses i 11 § och att importören har godkänts för ändamålet (*godkänd importör av hampfrön*). Livsmedelsverket beslutar om godkännande på ansökan. Godkännandet förutsätter att importören förbinder sig att iaktta de krav på import av hampfrön som anges i EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter och i denna lag. Godkännandet gäller tills vidare.

I EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter finns bestämmelser om

- 1) godtagbara användningssätt för importerade hampfrön,
- 2) den tid inom vilken hampfröna ska användas,
- 3) skyldigheten för godkända importörer av hampfrön att till myndigheten ge en förbindelse om uppvisande av dokument som gäller användningen av hampfrön.

Godkända importörer av hampfrön ska inom sex månader från utgången av den tidsfrist för användning av hampfrön som avses i 2 mom. 2 punkten lämna Livsmedelsverket dokument som visar hur hampfröna har använts. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka dokument som ska visas upp.

12 a §

Gemensamma bestämmelser om godkännande av producent- och branschorganisationer

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om godkännande av producentorganisationer och branschorganisationer som avses i detta kapitel.

Sökanden ska i sin ansökan visa att förutsättningarna för godkännande uppfylls. Dessutom ska sökanden redogöra för de produkter eller produktgrupper som verksamheten gäller. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökan och om de blanketter som ska användas.

Godkännandet gäller tills vidare, om det inte föreskrivs något annat i EU:s lagstiftning.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

12 e §

Saluföring av produkter utanför en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker

Bestämmelser om rätten för en producentmedlem i en producentorganisation att saluföra produkter utanför producentorganisationen finns i artikel 12 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/891 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker och komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller påföljder som ska tillämpas på dessa sektorer och om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011. Närmare bestämmelser om produkter som den godtagbara försäljningen får omfatta och om deras kvantitet utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

12 f §

Anmälan om uppgifter om producentorganisationens verksamhet

Godkända producentorganisationer ska lämna Livsmedelsverket uppgifter om antalet medlemmar och värdet av den saluförda produktionen samt andra motsvarande uppgifter om sin verksamhet, om EU:s marknadsordningslagstiftning kräver det.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas och om tidpunkten för lämnande av dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Allmänna villkor för stödet till producentorganisationer

Beviljandet av stöd till producentorganisationer förutsätter att

- 1) Livsmedelsverket godkänner det operativa programmet för den producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker som ansöker om stödet,
- 2) de åtgärder som producentorganisationen inom sektorn för frukt och grönsaker har vidtagit och kostnaderna för dem är stödberättigande på det sätt som avses i detta kapitel,
- 3) producentorganisationen inom sektorn för frukt och grönsaker har en driftsfond som uppfyller kraven i detta kapitel,
- 4) stödmottagaren uppfyller förutsättningarna för godkännande av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker.

19 §

Operativt program för producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Livsmedelsverket godkänner på ansökan ett operativt program utarbetat av en sådan producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker som ansöker om stöd, om det operativa programmet uppfyller de krav angående följande omständigheter som anges i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker och detta kapitel:

Betänkande JsUB 12/2022 rd

- 1) en beskrivning av utgångsläget, det operativa programmets mål och kriterier för utvärdering av måluppfyllelsen,
- 2) den tidpunkt då det operativa programmet börjar genomföras och det operativa programmet varaktighet,
- 3) de planerade åtgärderna, kostnaderna och finansieringen,
- 4) en redogörelse för inrättandet av driftsfonden och de åtaganden som förutsätts av producentorganisationerna.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska i ansökan om godkännande av det operativa programmet lämna uppgifter om förutsättningarna för godkännande. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas.

En tidsfrist får bestämmas för ansökan om godkännande av det operativa programmet och för den tidpunkt då det operativa programmet börjar genomföras samt för verksamhetsprogrammet varaktighet. Närmare bestämmelser om krav som gäller det operativa programmet och om tidsfristerna för framläggande av det operativa programmet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Stödberättigande åtgärder av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Stöd till producentorganisationer kan beviljas för att ersätta kostnader för åtgärder som avses i artikel 47.1 a—i och artikel 47.2 b och i i förordningen om strategiska planer som ingår i ett godkänt operativt program. Bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd till producentorganisationer finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker.

Närmare bestämmelser om de stödberättigande åtgärder som anges i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

21 §

Stödberättigande miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Stöd till producentorganisationer kan beviljas producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker för att ersätta kostnader för genomförandet av miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser som ingår i ett operativt program, om åtgärden gäller åtgärder som anknyter till de mål som anges i artikel 46 d—f i förordningen om strategiska planer. Bestämmelser om krav på miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatserna finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker.

Närmare bestämmelser om de stödberättigande miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser som anges i 1 mom. samt om beloppet av stöd som beviljas för dessa insatser utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

22 §

Stödberättigande för kostnader inom stödet till producentorganisationer och stödets maximibelopp

Stödet till producentorganisationer kan ersätta sådana behövliga skäligena kostnader för genomförande av åtgärder och insatser enligt 20 och 21 § som har uppkommit efter det att ett godkänt operativt program börjat genomföras. Bestämmelser om stödberättigande kostnader och om begränsningar som rör dem finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Närmare bestämmelser om de stödberättigande kostnaderna utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

Bestämmelser om maximibeloppet av stöd till producentorganisationer och om förutsättningarna för att höja maximibeloppet finns i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Närmare bestämmelser om maximibeloppet av stödet och om höjning av det utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

22 a §

Finansiering för en driftsfond som en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker har inrättat samt driftsfondens verksamhet

En producentorganisation ska bestämma de finansieringsandelar som medlemmarna ska betala in till driftsfonden.

Producentorganisationen ska säkerställa att producentmedlemmarna kan delta jämlikt i beslutet om användning av driftsfonden och om finansieringsandelarna och att producentmedlemmarna kan utnyttja driftsfonden.

Närmare bestämmelser om finansieringsandelarna, beslutsfattandet och fondanvändningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 b §

Godkännande av en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om godkännande av en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker, om driftsfonden uppfyller de krav angående driftsfondens storlek och andra omständigheter som föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning och i denna lag.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska i sin ansökan om godkännande av driftsfonden lägga fram i 1 mom. ovan avsedda uppgifter om förutsättningarna för godkännande. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska läggas fram i ansökan.

En tidsfrist får bestämmas för ansökan om godkännande av en driftsfond som ingår i ett operativt program och för tidpunkten då driftsfonden börjar genomföras samt för driftsfondens varaktighet. Närmare bestämmelser om tidsfristen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

23 §

Anmälningar och bokföring som gäller en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker

Producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker ska årligen anmäla en uppskattning av driftsfondens storlek under det följande året för genomförande av det operativa programmet. Anmälan görs till Livsmedelsverket. Den ska innehålla uppgifter på basis av vilka det är möjligt att uppskatta driftsfondens storlek och värdet av den saluförda produktionen. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska anges i anmälan.

En tidsfrist för anmälan kan fastställas. Närmare bestämmelser om tidsfristen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska ordna driftsfondens bokföring på ett sådant sätt att revisorerna årligen kan identifiera, kontrollera och certifiera fondens utgifter. Närmare bestämmelser om kraven på driftsfondens bokföring får utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

24 §

Ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd till producentorganisationer

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om beviljande av stöd till producentorganisationer och om beloppet av stöd till producentorganisationer som beviljas en sökande. Ansökan om stöd ska lämnas in inom utsatt tid. Till ansökan ska fogas en redogörelse för de i 19—23 § avsedda förutsättningarna för beviljande av stödet samt en plan och redogörelse för genomförandet av de åtgärder som stödet avser och kostnaderna för dem. En förutsättning för beviljande av stöd är att de föreslagna åtgärderna och kostnaderna för dem är godtagbara.

Stödmottagaren ska föra bok över de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem.

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om utbetalning av stöd till producentorganisationer. Till ansökan ska fogas en redogörelse för de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem. En förutsättning för stödutbetalningen är att de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem är godtagbara och att åtgärderna har genomförts under en godkänd period. En tidsfrist för ansökan om utbetalning får bestämmas.

Närmare bestämmelser om den godtagbara perioden för genomförande av åtgärder samt om tidsfristerna för ansökan om utbetalning utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i ansökningarna och om de i 2 mom. avsedda uppgifter som ska dokumenteras får utfärdas genom föreskrift av Livsmedelsverket.

25 §

Ändringar av producentorganisationens operativa program och driftsfond

Ett godkänt operativt program och en godkänd driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker får ändras förutsatt att ändringen inte inverkar väsentligt på uppnåendet av det operativa programmens mål. En ändring får inte genomföras förrän den har förhandsgodkänts. Livsmedelsverket beslutar om godkännande av ändringar på ansökan. Närmare

Betänkande JsUB 12/2022 rd

bestämmelser om godtagbara ändringar och om tidsfristen för ansökan om ändring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ändra sitt operativa program under genomförandeåret utan godkännande, om det är fråga om en obetydlig ändring som inte inverkar på uppnåendet av det operativa programmets mål och om organisationen underrättar Livsmedelsverket om ändringen utan dröjsmål efter det att ändringsbehovet har framkommit.

26 §

Åtgärder som berättigar till stöd för biodling

Bestämmelser om åtgärder som är sådana att stöd för biodling kan beviljas för ersättande av kostnaderna för genomförande av dem finns i artikel 55.1 a, b i och iv samt c—f i förordningen om strategiska planer. Närmare bestämmelser om de stödberättigande åtgärderna och om kraven på dem utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning. Bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd för biodling finns dessutom i EU:s marknadsordningslagstiftning.

För åtgärdernas genomförande kan det bestämmas en period som kan vara högst fem år. Närmare bestämmelser om perioden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Aktörer som kan ansöka om stöd för biodling

Stöd för biodling kan beviljas registrerade sammanslutningar som företräder biodlingssektorn. Stöd kan sökas av flera stödsökande gemensamt.

En stödsökande kan anlita en annan offentligrättslig eller privaträttslig registrerad sammanslutning vid genomförandet av enskilda åtgärder. Då tillämpas det som i 7 § 3 mom. i statsunderstödslagen (688/2001) föreskrivs om skyldigheten att med den som genomför projektet ingå avtal om understödets användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa. Detta förfarande ska anges i samband med stödansökan.

27 a §

Urvalskriterier för mottagare av stöd för biodling samt för föreslagna åtgärder

Livsmedelsverket beslutar om valet av stödmottagare och föreslagna åtgärder samt, inom ramen för de medel som kan fördelas, om beloppet av stöd som beviljas sökandena.

Följande urvalskriterier används vid valet av stödmottagare och föreslagna åtgärder:

1) de i projektet föreslagna åtgärdernas effektivitet i fråga om biodlingssektorn och aktörerna inom den,

2) projektets beskaffenhet, genomförbarhet och kostnadseffektivitet,

3) stödsökandens kompetens och ekonomiska förutsättningar att genomföra projektet.

Om de åtgärder som söks överstiger de medel som finns att tillgå, kan åtgärder finansieras endast delvis.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

Närmare bestämmelser om urvalskriterierna och urvalsförfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Godtagbara kostnader i samband med stöd för biodling samt stödets maximibelopp

Till stöd för biodling berättigar de behövliga och skäligena kostnaderna för genomförande av stödberättigande åtgärder som avses i 26 §. Närmare bestämmelser om de godtagbara kostnaderna utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om den högsta nivån för den nationella finansieringen av stöd för biodling och om villkoren för att höja den finns i artikel 55 i förordningen om strategiska planer. Närmare bestämmelser om stödets maximibelopp och om höjning av det får utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

29 §

Ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd för biodling

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om beviljande av stöd för biodling. Ansökan om stöd ska ges in under den tid som nämns i ansökningsannonsen. Till ansökan ska det fogas en redogörelse för förutsättningarna för beviljande av stöd samt en plan över genomförandet av de åtgärder stödet avser och kostnaderna för dem. En förutsättning för beviljande av stöd är att åtgärderna och kostnaderna är godtagbara.

Stödmottagaren ska föra bok över de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem.

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om utbetalning av stöd för biodling. Till ansökan ska det fogas en redogörelse för de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem. En förutsättning för utbetalning av stöd är att de genomförda åtgärderna och kostnaderna är godtagbara och att åtgärderna har genomförts under en godkänd period. En tidsfrist för ansökan om utbetalning får bestämmas.

Närmare bestämmelser om den godtagbara perioden för genomförande av åtgärder samt om tidsfristerna för ansökan om utbetalning utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om de uppgifter ansökningarna ska innehålla och de uppgifter som ska dokumenteras enligt 2 mom. får utfärdas genom föreskrift av Livsmedelsverket.

29 a §

Ändring av en plan som anknyter till stödet för biodling

En stödmottagare får ändra en plan som avses i 29 § 1 mom. förutsatt att ändringen inte inverkar väsentligt på uppnåendet av målen för planen. En ändring får inte genomföras förrän den har förhandsgodkänts. Livsmedelsverket beslutar om godkännande av ändringar på ansökan. Närmare bestämmelser om godtagbara ändringar och om tidsfristen för ansökan om ändring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får en stödmottagare ändra planen under genomförandeperioden utan godkännande, om det är fråga om en obetydlig ändring som inte inverkar på uppnå-

Betänkande JsUB 12/2022 rd

endet av målen för planen och om stödmottagaren underrättar Livsmedelsverket om ändringen utan dröjsmål efter det att ändringsbehovet har framkommit.

29 b §

Uppföljningsuppgifter om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling

Livsmedelsverket har rätt att av mottagare av stöd till producentorganisationer och stöd för biodling få sådana utredningar och uppföljningsuppgifter som avses i artikel 7 i och bilaga I till förordningen om strategiska planer och som behövs för uppföljning av stöden och bedömning av deras effektivitet.

Närmare bestämmelser om utredningarnas och uppföljningsuppgifternas innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Krav på privat lagring

Den som ansöker om stöd för privat lagring får flytta de produkter stödet avser till ett annat lager bara med tillstånd av Livsmedelsverket. Beviljande av tillstånd förutsätter att omlokaliseringen behövs för att trygga lämpliga förvaringsförhållanden för produkterna eller av någon annan exceptionell och oförutsebar anledning. Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd för privat lagring att in- och utlagra produkterna inom utsatt tid och om övriga skyldigheter för dem i samband med lagring finns i EU:s interventionslagstiftning.

31 §

Anmälan och dokumentering av uppgifter om privat lagring

De som får stöd för privat lagring ska dokumentera och anmäla till Livsmedelsverket de uppgifter som behövs för att säkerställa att lagringskraven uppfylls. Närmare bestämmelser om kraven på dokumentering och anmälan av uppgifter om lagring av produkter får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning. Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd att anmäla uppgifter om inlagring av produkter, lager som används, lagringsförfaranden och utlagring finns dessutom i EU:s interventionslagstiftning.

32 §

Avtal om privat lagring

Bestämmelser om skyldigheten att fastställa ett avtal om privat lagring mellan den myndighet som beviljar stödet och den som ansöker om stöd finns i EU:s interventionslagstiftning. Avtalet

Betänkande JsUB 12/2022 rd

upprättas av Livsmedelsverket. Livsmedelsverket ska säkerställa att avtalet innehåller de krav på privat lagring som anges i EU:s interventionslagstiftning och i denna lag.

33 a §

Målgruppen för stöd till utdelning i skolan

Stöd till utdelning i skolan kan beviljas för anskaffning av sådana produkter som avses i 33 § och som är avsedda att på nedannämnda platser delas ut till barn i ett offentligt daghem eller i ett av myndigheterna erkänt privat daghem och till elever som deltar i förskoleundervisning samt till elever vid en skola som ordnar grundläggande utbildning och till studerande vid en läroanstalt på andra stadiet. Stödet kan riktas till en viss åldersgrupp, om detta är motiverat med tanke på effektiviteten i att främja hälsosamma matvanor, det tillgängliga stödbeloppet och en effektiv utdelning. Närmare bestämmelser om fördelningen av stödet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 b §

Beloppet av stöd till utdelning i skolan samt stödperioden

I fråga om beloppet av det stöd som beviljas för en enskild stödberättigande produkttyp och stödperiodens längd kan utöver stödets maximibelopp även det uppskattade antalet barn, elever och studerande samt produkternas pris, kvantitet och produktionsmetoder beaktas. Stödnivån bestäms enligt leveranstidpunkten för produkten. Närmare bestämmelser om beloppet av stöd till utdelning i skolan och om stödperiodens längd utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

33 c §

Kompletterande åtgärder och utvärderings- och informationsåtgärder för stöd till utdelning i skolan

De kompletterande åtgärder och utvärderings- och informationsåtgärder som avses i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan genomförs inom ramen för offentlig upphandling. Livsmedelsverket ska i samband med upphandlingen säkerställa att

- 1) den aktör som ansöker om att genomföra åtgärderna ingår en sådan förbindelse som avses i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan,
- 2) den aktör som utses att genomföra åtgärderna och de åtgärder denne genomför uppfyller kraven i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan,
- 3) det med den aktör som utses att genomföra åtgärderna ingås ett avtal där de skyldigheter och det ansvar enligt EU:s lagstiftning om utdelning i skolan som hänför sig till genomförandet av de kompletterande åtgärderna fastställs,

Betänkande JsUB 12/2022 rd

4) den aktör som utses att genomföra åtgärderna förbinder sig att dokumentera och till Livsmedelsverket anmäla de uppgifter som gäller genomförandet av åtgärderna.

— — — — —

34 §

Godkännande av sökande av stöd till utdelning i skolan

Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd till utdelning i skolan att ansöka om godkännande för ändamålet finns i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan. Livsmedelsverket beslutar om godkännande på ansökan (*godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan*). Godkännandet förutsätter förutom det som föreskrivs i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan att sökanden är

1) en myndighet eller registrerad juridisk person som svarar för verksamheten vid ett offentligt eller ett av myndigheterna erkänt privat daghem, verksamheten inom förskoleundervisning eller verksamheten vid en skola som ordnar grundläggande utbildning eller en läroanstalt på andra stadiet,

2) en anknuten enhet som handlar på myndighetens vägnar och svarar för upphandlingen av produkterna i fråga.

Stöd till utdelning i skolan kan sökas på en godkänd sökandes vägnar av en för ändamålet godkänd aktör som till den godkända sökanden levererar sådana produkter som stödet till utdelning i skolan avser (*godkänd leverantör av produkter för utdelning i skolan*). Livsmedelsverket beslutar om godkännande på ansökan. En förutsättning för godkännande är, utöver det som föreskrivs i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan, att leverantören visar upp en fullmakt av en godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan enligt vilken leverantören får ansöka om stödet på dennes vägnar.

En aktör som ansöker om ett godkännande som avses i denna paragraf ska i sin ansökan om godkännande lämna de uppgifter om förutsättningarna för godkännande som anges i denna paragraf. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökningarna.

Ett beviljat godkännande gäller tills vidare. Bestämmelser om förutsättningarna för att återkalla godkännandet och för att ett återkallat godkännande ska kunna återfås finns i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan.

35 §

Krav på godkända sökande av stöd till utdelning i skolan

Godkända sökande av stöd till utdelning i skolan ska

1) säkerställa att de produkter stödet avser delas ut endast till barn, elever eller studerande som hör till målgruppen för stödet,

2) föra bok över de utdelade stödberättigande produkterna, och

3) till Livsmedelsverket anmäla uppgifter om antalet barn, elever och studerande enligt 1 punkten och om de produkter som delats ut till dem.

— — — — —

Betänkande JsUB 12/2022 rd

36 §

Krav på godkända leverantörer av produkter för utdelning i skolan

Om stöd till utdelning i skolan söks av en godkänd leverantör av produkter för utdelning i skolan, förutsätter beviljandet av stöd att denne

1) sänker priset på de produkter stödansökan avser med åtminstone beloppet av utbetalt stöd så att det sammanlagda beloppet av nedsatt pris och stöd inte överstiger det pris som andra motsvarande kunder betalar till leverantören,

2) dokumenterar uppgifterna om sänkning av produktpriserna i ett informationssystem där det kan kontrolleras att kravet enligt 1 punkten uppfylls,

3) till Livsmedelsverket på verkets begäran utan obefogat dröjsmål anmäler uppgifter utifrån vilka prissänkningen kan kontrolleras i fråga om varje godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan.

Livsmedelsverket har rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom. 3 punkten oberoende av sekretessbestämmelserna.

— — — — —

37 a §

Förbud mot dubbelfinansiering

Stöd som avses i denna lag kan inte beviljas för en åtgärd som har beviljats annan offentlig finansiering, om det leder till dubbelfinansiering som avses i artikel 36 i den horisontella förordningen.

37 b §

Kringgående av bestämmelser om förutsättningarna för stöd

Stöd som avses i denna lag kan inte beviljas, om förutsättningarna för att bevilja det har skapats på ett konstlat sätt, i strid med målen för den berörda lagstiftningen, och arrangemangets uppenbara syfte har varit att kringgå bestämmelserna om beviljande av stöd för att bereda sig orättmätig ekonomisk vinning.

37 c §

Bristande efterlevnad av regler om offentlig upphandling

Om en stödmottagare har underlåtit att följa lagstiftningen om offentlig upphandling betalas stöd inte ut eller upphör stödutbetalningen, och stöd som redan betalats ut återkrävs i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 61 i den horisontella förordningen när det gäller en upphandling som strider mot författningarna.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

40 §

Godkännande av slaktkroppsklassificerare

Sådan klassificering av slaktkroppar som avses i EU:s lagstiftning om klassificering av slaktkroppar får utföras bara av personer som Livsmedelsverket har godkänt för uppdraget (*godkända slaktkroppsklassificerare*). Godkännandet omfattar förutom klassificering också vägning och identifieringsmärkning av slaktkroppen. Livsmedelsverket beslutar om godkännande på ansökan.

Förutsättningar för godkännandet är dels tillräckliga kvalifikationer som grundar sig på utbildning som Livsmedelsverket har godkänt och som hänför sig till verksamhet enligt 1 mom., dels ett av Livsmedelsverket godkänt arbetsprov som rör klassificering. Närmare bestämmelser om utbildningens och arbetsprovets innehåll och om sättet för genomförande av utbildningen och arbetsprovet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Livsmedelsverket kan besluta om godkännande för högst tre år i sänder. Livsmedelsverket beslutar om ett nytt godkännande, om slaktkroppsklassificeraren ansöker om ett sådant och visar att villkoren för godkännande uppfylls. Sökanden behöver dock inte avlägga ett nytt arbetsprov, om det inte finns särskilda skäl till detta.

41 §

Skyldighet att meddela priser och anmäla andra uppgifter

Om verkställigheten av EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätter att medlemsstaterna meddelar uppgifter om produkternas priser, kvantitet eller kvalitet eller andra omständigheter eller om produktionen och myndigheterna inte har tillgång till sådana uppgifter och uppgifterna inte kan inhämtas med hjälp av officiell statistik eller särskilda utredningar, är följande skyldiga att anmäla dem (*prisrapport*):

- 1) de som på marknaden första gången efter tillverkningen säljer eller köper mjölk eller mjölkprodukter avsedda för konsumenter,
 - 2) slakterier för svin- och fårkött,
 - 3) de som bedriver partihandel med fårkött,
 - 4) slakterier för fjäderfäkött och äggpackerier,
 - 5) de som bearbetar spannmål eller exporterar spannmål till länder utanför Finland samt de som är verksamma inom sektorn för oljeväxter och proteingrödor,
 - 6) de som importerar eller bedriver partihandel med frukt och grönsaker eller bearbetade produkter av frukt och grönsaker,
 - 7) sockerproducenter och sockerraffinaderier,
 - 8) slakterier för nötkött och de som sänder nötkreatur till slakteriet,
 - 9) de som producerar och importerar etylalkohol,
 - 10) övriga aktörer beträffande vilka det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att uppgifter om dem meddelas.
-

Betänkande JsUB 12/2022 rd

43 §

Registrering, användning och utlämnande av anmälda uppgifter samt offentlighet för dem

De myndigheter som avses i 42 § är personuppgiftsansvariga för de uppgifter som de tar emot. Anmälda uppgifter får användas bara på det sätt som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning.

46 §

Krav på branschavtal för sockerbeter

Bestämmelser om kraven på branschavtal för sockerbeter och om skyldigheten för sockerproducenter att anmäla uppgifter om branschavtalen till en myndighet finns i artikel 125 i marknadsordningsförordningen. Uppgifterna ska anmälas till Livsmedelsverket.

Ett branschavtal träder i kraft först efter att Livsmedelsverket genom sitt beslut har godkänt att avtalet uppfyller de krav på minimiinhåll för branschavtal som avses i 1 mom.

46 b §

Behörig myndighet i fråga om ansökningar och anmälningar som hänför sig till handelsnormerna

Ansökan och anmälan ska lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården när det gäller produkter inom vinsektorn vilkas alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent, om det inte är fråga om import eller införsel som avses i 1 mom.

En ansökan eller anmälan som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer och som gäller tillstånd för packerier för produkter inom äggsektorn eller verksamheten vid ett packeri ska lämnas till den kommunala tillsynsmyndigheten.

I andra fall än de som avses i 1—3 mom. ska ansökan och anmälan lämnas till Livsmedelsverket, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

46 c §

Godkännanden, intyg, tillstånd och undantag som hänför sig till handelsnormerna

Bestämmelser om godkännanden, intyg, tillstånd och undantag som beviljas aktörer som svarar för att handelsnormerna iakttas och om förutsättningarna för beviljandet finns i EU:s lagstiftning om handelsnormer. Den behöriga myndighet som avses i 46 b § beviljar godkännandena, intygen, tillstånden och undantagen på ansökan till aktörer som uppfyller villkoren.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

46 d §

Anmälan av uppgifter om frukt och grönsaker

I EU:s lagstiftning om handelsnormer finns bestämmelser om frukt och grönsaker som omfattas av handelsnormerna samt bestämmelser om skyldigheten att i förväg underrätta om saluföring av dem. Skyldigheten tillämpas på aktörer som saluför produkter i Finland, oavsett etableringsstat. Uppgifterna ska anmälas till Livsmedelsverket.

47 §

Säkerhetens form, godkännande av borgensman och ställande av säkerhet

Om det med stöd av EU:s marknadsordningslagstiftning krävs att säkerhet ställs för en ansökan, ett erbjudande eller ett anbud som ska lämnas till Livsmedelsverket, kan kontant inbetalning eller borgensåtagande enligt artikel 52.1 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet, nedan *förordningen om ekonomisk förvaltning*, användas som säkerhet. Borgensmannen ska vara en för ändamålet *godkänd borgensman*.

Livsmedelsverket beslutar på ansökan av borgensmannen om beviljande av godkännande. En förutsättning för godkännande är att borgensmannen är ett kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014), ett utländskt kreditinstitut enligt 2 mom. i den paragrafen eller ett utländskt EES-kreditinstitut enligt 3 mom. i den paragrafen, eller ett skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008). Godkännandet gäller tills vidare.

En sökande som använder kontant inbetalning som säkerhet ska deponera den på ett konto som Livsmedelsverket har anvisat. Om sökanden använder borgensåtagande som säkerhet, ska en godkänd borgensman ge in en borgensförbindelse till Livsmedelsverket. Bestämmelser om övriga förfaranden som är tillämpliga vid ställande av säkerhet finns i artikel 64 i den horisontella förordningen och i den EU-lagstiftning som har antagits med stöd av den horisontella förordningen.

48 §

Belastning, frisläppande och förverkande av säkerhet

När en ansökan, ett erbjudande eller ett anbud vars behandling kräver en säkerhet lämnas till Livsmedelsverket av en sökande belastar Livsmedelsverket den ställda säkerheten i överensstämmelse med det säkerhetsbelopp som förutsätts i EU:s marknadsordningslagstiftning. En säkerhet som ställts kan inte användas för något annat ändamål vad den belastade delen beträffar.

Livsmedelsverket beslutar om frisläppande eller förverkande av en belastad säkerhet i enlighet med förutsättningarna i EU:s marknadsordningslagstiftning. Säkerheten förverkas dock inte, om beloppet av säkerhet som ska förverkas understiger 100 euro eller om säkerheten inte enligt EU:s marknadsordningslagstiftning ska förverkas.

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att medlemsstaterna fastställer vilket dokument eller förfarande den aktör som ställt säkerhet ska använda för frisläppande av säkerhe-

Betänkande JsUB 12/2022 rd

ten, får Livsmedelsverket meddela närmare föreskrifter om det dokument eller förfarande som ska användas.

49 §

Allmän styrning av kontroller, inspektioner och granskningar, val av kontrollobjekt, allmänna kontrollförfaranden och rapportering

Livsmedelsverket svarar för den allmänna styrningen av kontroller, inspektioner och granskningar och av anknytande rapportering, med undantag för prisrapporter. När det gäller prisrapporter är det jord- och skogsbruksministeriet som svarar för den allmänna styrningen av kontroller, inspektioner och granskningar.

Den myndighet som utför kontroller, inspektioner och granskningar i enlighet med detta kapitel beslutar om antalet kontroller och väljer kontrollobjekten utifrån riskanalys eller slumpmässigt urval, om inte något annat föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning. Närmare bestämmelser om de nämnda omständigheterna får vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

50 §

Granskning av ansökningar och anmälningar

Livsmedelsverket granskar de uppgifter om förutsättningar för beviljande och utbetalning av stöd som hänför sig till ansökningar och anmälningar samt de uppgifter om förutsättningar för någon annan åtgärd som avses i ansökningarna eller anmälningarna. Ansökningar och anmälningar som hänför sig till handelsnormerna granskas av den myndighet som enligt 46 b och 46 d—46 f § i denna lag svarar för behandlingen av dem.

51 §

Kontroller och inspektioner som hänför sig till lagring

Livsmedelsverket kontrollerar innan interventionslagringen inleds att lokaler som är avsedda för lagring av smör, mjölkpulver och spannmålsprodukter är förenliga med kraven.

Inspektioner av interventionslager, kontroll av lagringsförhållandena och lagringsförfarandena samt kontroll av att de lagrade produkternas kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar är förenliga med kraven utförs under lagringen på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning av Livsmedelsverket. När det är fråga om smör, mjölkpulver eller nötkött utförs kontrollerna och inspektionerna dock av Tullen.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

52 §

Kontroll och inspektion av tillverkare av produkter för lagring

Livsmedelsverket kontrollerar på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning förut-sättningarna för godkännande av aktörer som ansöker om godkännande som tillverkare av pro-dukter för lagring eller är godkända tillverkare av produkter för lagring, samt produktionens över-ensstämmelse med kraven. Tullen kontrollerar på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslag-stiftning att den bokföring över produktionen som godkända tillverkare av produkter för lagring har är förenlig med kraven.

Livsmedelsverket kan anlita kommunala tillsynsmyndigheter vid kontrollerna, om Livsmed-elsverket och den kommun där anläggningen i fråga finns kommer överens om detta. Närmare be-stämmelser om de kontrolluppgifter där den kommunala tillsynsmyndigheten bistår Livsmedels-verket utfärdas genom förordning av statsrådet.

53 §

Kontroll av produkter som in- eller utlagras

Vid inlagring i interventionslager och lokaler som används för privat lagring kontrollerar Livs-medelsverket på det sätt som avses i EU:s interventionslagstiftning att nötkött som ska urbanas uppfyller kraven på kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar. Närings-, trafik- och miljöcentralen kontrollerar på motsvarande sätt spannmålsprodukter och Tullen övri-ga produkter. Livsmedelsverket utför provtagning på smör och mjölkpulver avsett för inlagring i interventionslager och undersöker proverna samt undersöker prover som tagits på spannmålspro-dukter avsedda för inlagring i interventionslager.

Vid utlagring från lokaler som används för privat lagring kontrollerar Tullen på det sätt som avses i EU:s interventionslagstiftning att produkternas kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar uppfyller kraven. Vid utlagring från interventionslager kontrollerar Livsmedelsverket nötkött som ska urbanas, närings-, trafik- och miljöcentralen spannmålspro-dukter och Tullen övriga produkter med avseende på kraven på kvantitet, kvalitet, förpacknings-sätt och förpackningsmärkningar, om det behövs för att säkerställa att produkterna är förenliga med kraven.

54 §

Kontroller och granskningar vid import och export

Om inte något annat föreskrivs i denna lag kontrollerar Tullen i samband med och under hän-förandet av produkter till tullförfarande att import- och exportlicenser, import- och exportdekla-rationer och andra dokument som ska visas upp i samband med import och export samt produkter som hänför sig till dem är förenliga med kraven.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

Tullen har rätt att för verkställande av inspektion få tillträde till lager, lokaler och andra platser där produkter transporteras, förvaras eller lastas och att i den omfattning som krävs för att säkerställa att produkterna och uppgifterna om dem är förenliga med kraven kontrollera produkterna samt granska dokument som rör produkterna, produktinnehavaren, andra parter och fordon. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Tullen kan i samband med kontroller kräva att produkter ska framläggas för kontroll och lossas ur fordon samt sätta tullsigill på fordon som står under tullkontroll. Tullen kan hindra import av produkter till finskt territorium eller export av produkter från Finland, om importen eller exporten med stöd av EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätter import- eller exportlicens men en sådan inte finns eller om importen förutsätter betalning av importtull eller avgift men denna är obetald.

55 §

Kontroll och inspektion i fråga om stödsökande och stödmottagare

Livsmedelsverket kontrollerar stödsökande och stödmottagare som avses i denna lag för att klarlägga villkoren för beviljande och utbetalning av stödet.

Livsmedelsverket har rätt att, i den omfattning som krävs för att säkerställa att åtgärderna är förenliga med kraven och att villkoren för beviljande och utbetalning av stöd har uppfyllts, få tillträde till utrymmen som innehas av stödsökande och stödmottagare och hänför sig till den verksamhet som stödet avser samt rätt att kontrollera produkter och granska dokument och bokföring. Inspektion får dock inte utföras i rum som används för boende av permanent natur.

56 §

Kontroll och inspektion av godkända aktörer och aktörer som ger prisrapporter

Livsmedelsverket kontrollerar

1) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om godkända importörer av hampfrön och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

2) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om slaktkroppsklassificerare som ansöker om godkännande och godkända slaktkroppsklassificerare och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

3) att den verksamhet som aktörer som svarar för att ge prisrapporter är skyldiga att anmäla är förenlig med kraven,

4) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om producent- och branschorganisationer som ansöker om godkännande och godkända producent- och branschorganisationer och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

5) att kraven i fråga om anmälningsskyldighet och branschavtal för företag inom sockersektorn uppfylls på det sätt som förutsätts i EU:s marknadsordningslagstiftning.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kontrollerar att den verksamhet som bedrivs av aktörer som svarar för att anmäla uppgifter i anslutning till etylalkohol är förenlig med kraven.

Livsmedelsverket har rätt att för utförande av sina kontrolluppgifter enligt denna paragraf få tillträde till lokaler där aktörer som ansöker om godkännande eller godkända aktörer bedriver den

Betänkande JsUB 12/2022 rd

verksamhet godkännandet avser och att kontrollera produkter och anordningar samt granska dokument och bokföring i den omfattning som krävs för att säkerställa att förutsättningarna för godkännande uppfylls och att verksamheten är förenlig med kraven. Om hampfrön som importerats av en godkänd importör av hampfrön används av någon annan än den godkända importören av hampfrön, har Livsmedelsverket dessutom rätt att få tillträde till produktanvändarens lokaler och att kontrollera eller granska de ovannämnda omständigheterna i den omfattning som krävs för övervakningen av att användningen är förenlig med kraven. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Livsmedelsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har rätt att, i den omfattning som krävs för att säkerställa att anmälningsskyldigheten fullgörs och de anmälda uppgifterna är korrekta, få tillträde till lokaler som innehas av aktörer som svarar för att ge prisrapporter och lämna uppgifter i anslutning till etylalkohol, och granska dokument och bokföring som hänför sig till den verksamhet anmälningsskyldigheten avser. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

57 §

Kontroll av produkternas användning och destination

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att ett dokument eller förfarande som fastställts för ändamålet används vid övervakning av användningen av produkter som härrör från interventionslager eller andra produkter med anknytning till marknadsordningen eller används vid övervakning av deras ankomst till destinationen, kontrollerar Tullen produkterna och granskar dokumenten. Tullen får meddela sådana närmare föreskrifter om smärre kompletteringar av dokument som tillåts enligt EU:s marknadsordningslagstiftning och gäller den aktör som är ansvarig för att bevisa användningen av produkter eller produkternas ankomst till destinationen, om kompletteringarna behövs för att bevisa användningen av produkter eller produkternas ankomst till destinationen.

58 b §

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kontrollerar att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen, när det gäller produkter inom vinsektorn vilkas alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent, med undantag för kontroller och granskningar som avses i 58 a §.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

58 c §

Kommunernas kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Den kommunala tillsynsmyndigheten kontrollerar att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen, när det gäller:

- 1) kalvkött, med undantag för inspektioner på slakterier och anläggningar i anslutning till dem,
- 2) mjölkprodukter,
- 3) bredbara fetter,
- 4) produkter inom äggsektorn, med undantag för kraven i fråga om produktionsmetoder.

I fråga om ordnandet av kontroll-, inspektions- och granskningsuppgifter i kommunerna tillämpas vad som föreskrivs i 27 § i livsmedelslagen (297/2021).

58 d §

Livsmedelsverkets kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Livsmedelsverket kontrollerar, till den del det inte är fråga om kontroller, inspektioner och granskningar som avses i 58 a—58 c §, att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen.

Livsmedelsverket svarar för de kontroller, inspektioner och granskningar som behövs för att säkerställa att förutsättningarna uppfylls för beviljande av de godkännanden, intyg, tillstånd eller undantag som det med stöd av 46 b och 46 c § ska sköta.

Livsmedelsverket är i EU:s lagstiftning om handelsnormer avsedd

- 1) samordnande myndighet inom sektorn för frukt och grönsaker, och
- 2) central myndighet inom kalvköttssektorn.

Livsmedelsverket kan dessutom utföra kontroller, inspektioner och granskningar som avses i 58 c §.

58 e §

Anlitande av närings-, trafik- och miljöcentralen vid kontroller av handelsnormerna

Livsmedelsverket kan anlita närings-, trafik- och miljöcentralerna vid kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna, när det gäller

- 1) frukt eller grönsaker,
- 2) produktionsmetoder i fråga om produkter inom äggsektorn,
- 3) frivilliga märkningar beträffande produktionsmetoder i fråga om produkter inom fjäderfäköttssektorn.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

58 f §

Styrning, rapportering och avgifter samt användning av uppgifter i anslutning till kontroller av handelsnormerna

På planering, styrning och utvärdering av och rapportering om kontroller av handelsnormerna tillämpas 24, 25, 38, 39 och 45 § i livsmedelslagen. Trots sekretessbestämmelserna får man vid kontrollerna använda och för kontrollerna lämna ut uppgifter som har erhållits vid inspektioner, kontroller och besiktningar som avses i livsmedelslagen.

59 §

Anlitande av privata aktörer vid kontroller

Livsmedelsverket kan berättiga en närings-, trafik- och miljöcentral att med samtycke av en interventionslagerhållare för spannmålsprodukter anlita denne vid kontroller av spannmålsprodukter som inlagras i interventionslager, om det behövs för att genomföra kontrollerna på ett ändamålsenligt sätt. Interventionslagerhållaren ska ha de tillräckliga tekniska och administrativa resurser som uppdraget kräver och den personal som interventionslagerhållaren anlitar vid kontrollerna sådan tillräcklig och på erfarenhet eller utbildning baserad yrkesskicklighet som uppdraget kräver. Interventionslagerhållaren ska dokumentera och anmäla till Livsmedelsverket de uppgifter som hänför sig till genomförda kontroller. Närmare bestämmelser om personalens yrkesskicklighet, de resurser som krävs av interventionslagret och de uppgifter som ska dokumenteras och anmälas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Livsmedelsverket kan med samtycke av en privaträttslig sammanslutning anlita den vid kontroll av klassificering av slaktkroppar, om det behövs för att genomföra kontrollen på ett ändamålsenligt sätt. Sammanslutningen ska för uppdraget ha tillgång till ett tillräckligt antal personer med sådan på utbildning eller erfarenhet baserad yrkesskicklighet som krävs för genomförandet av kontrollerna. Närmare bestämmelser om den yrkesskicklighet som krävs får utfärdas genom förordning av statsrådet. Sammanslutningen ska utse personer som är ansvariga för kontrollerna.

60 §

Kontroller och inspektioner som det attesterande organet utför

Det attesterande organ som avses i 8 § i planförvaltningslagen får, för genomförande av undersökningar som är nödvändiga för lämnande av utlåtanden enligt artikel 12 i den horisontella förordningen och för utförande av andra kontroller som det attesterande organet ska utföra enligt vad som särskilt föreskrivs i EU:s lagstiftning, göra inspektioner hos de myndigheter eller sammanslutningar som utför uppdrag som det föreskrivs att det utbetalande organet ska utföra, och göra inspektioner hos stödmottagare och interventionslagerhållare.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

61 §

Provtagning och undersökning av prov

Om genomförandet av en kontroll förutsätter att provernas kvalitet analyseras i ett laboratorium, utförs analysen i ett laboratorium som drivs av den myndighet verkställer kontrollen, i ett officiellt laboratorium som avses i 34 § i livsmedelslagen eller i ett utsett egenkontrolllaboratorium.

63 §

Jord- och skogsbruksministeriets, Livsmedelsverkets och kontrollmyndigheternas rätt att få information

Jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och de myndigheter som svarar för kontroller i enlighet med detta kapitel och som anlitas vid dessa kontroller har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av statliga och kommunala myndigheter få uppgifter som är nödvändiga för behandling av ärenden och gäller sökande, sökandenas ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet samt andra uppgifter om en omständighet som är relevant för behandling av stöd eller något annat ärende som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning eller för utförande av kontroll eller rapportering som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning.

De myndigheter som nämns i 1 mom. har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Skatteförvaltningen i anslutning till skatter och av andra myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag i anslutning till lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter eller avgifter som tas ut av Tullen avgiftsfritt få uppgifter om hur sökande fullgjort registrerings-, rapporterings- och betalningsåtaganden samt om sökandenas verksamhet, ekonomi och kopplingar och om eventuella brister som förekommit i dessa med anknytning till de nämnda åtagandena, om uppgifterna är nödvändiga för beviljande, utbetalning eller övervakning av stöd.

Jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och de myndigheter som svarar för kontroller i enlighet med detta kapitel och som anlitas vid dessa kontroller har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av aktörer som bedriver verksamhet som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning få dokument och uppgifter som är nödvändiga för behandling av ärenden som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning eller för utförande av kontroll eller rapportering som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning.

64 §

Rätt för myndigheter som styr kontrollerna och för myndigheter som avses i EU:s lagstiftning att utföra inspektioner och få information

Det som i detta kapitel föreskrivs om inspektionsrätten för myndigheter som svarar för kontrollen gäller också jord- och skogsbruksministeriet och Livsmedelsverket, vilka svarar för den allmänna styrningen av kontrollen i fråga.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

För att säkerställa att EU:s medel förvaltas och används korrekt har Livsmedelsverket rätt att utföra kvalitetskontroll enligt förordningen om ekonomisk förvaltning vid myndigheter som utför uppdrag som ålagts det utbetalande organet.

Det som i detta kapitel föreskrivs om rätten för myndigheter som svarar för kontrollen att utföra inspektioner och få information gäller också de i den horisontella förordningen avsedda personer som utför kontrolluppgifter för Europeiska kommissionens räkning. Motsvarande rätt att utföra inspektioner och få information har också övriga i EU:s lagstiftning avsedda myndigheter vars uppgifter omfattar liknande kontrolluppgifter.

65 §

Myndighetens rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter

På utlämnandet till andra myndigheter eller till EU:s institutioner av uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och i denna lag avsedda myndigheter som svarar för kontrollen har fått vid verkställigheten av denna lag tillämpas 8 § i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs.

70 §

Formkrav på ansökningar och anmälningar

Ansökningar och anmälningar ska göras skriftligen och vara undertecknade.

Utöver det som i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs om skyldighet att använda en formbunden ansökan eller anmälan ska ansökan om stöd göras på en blankett som Livsmedelsverket har fastställt för ändamålet.

Den utredning som behövs för behandling av ansökan eller anmälan ska bifogas. Livsmedelsverket får meddela föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökningarna och anmälningarna.

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs att försäljning av produkter till eller köp av produkter från interventionslager eller ansökan om stöd eller någon annan åtgärd ska genomföras på basis av erbjudande eller anbud i stället för ansökan, tillämpas på erbjudandet eller anbudet det som i denna lag föreskrivs om ansökan.

70 a §

Elektronisk ansökan

Det kan förutsättas att stöd söks elektroniskt i en nättjänst som utgör en del av livsmedelsförvaltningens informationsresurs, som avses i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs. Sökanden identifieras genom stark autentisering på det sätt som föreskrivs i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009). Genom förordning av statsrådet föreskrivs om sådana stöd enligt denna lag beträffande vilka ansökan kan göras bara på det sätt som avses i denna paragraf.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

Livsmedelsverket får med avvikelse från 1 mom. meddela föreskrifter om att ett visst stöd ska sökas på något annat sätt än i det elektroniska systemet, om verkställigheten av stödsystemet är så brådskande att detta är nödvändigt.

Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om dokument som ska fogas till ansökan, om de förfaranden som ska iakttas vid ansökan och om det sätt på vilket planer och utredningar ska presenteras.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om stöd tillämpas också på ansökningar, erbjudanden och anbud som hänför sig till interventionslagring.

73 §

Utbetalning av stöd i förskott eller i flera poster

Bestämmelser om förutsättningarna för förskottsutbetalning av stöd finns i EU:s marknadsordningslagstiftning. Närmare bestämmelser om förskottsutbetalning av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utöver det som i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs om skyldighet för medlemsstater att betala ut stöd i flera poster kan stöd till producentorganisationer och stöd för biodling på ansökan betalas ut i flera poster på basis av kostnaderna för de genomförda åtgärderna. Dessutom krävs det att beloppet av en enskild post inte är obetydligt. Närmare bestämmelser om utbetalningsposternas minimibelopp, antalet poster och tidsfristerna för ansökningar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

74 §

Upphörande med utbetalningen av stöd samt återkrav av stöd

Om inte något annat föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning, ska Livsmedelsverket upphöra med utbetalningen av stöd och återkräva stöd som betalats felaktigt eller utan grund, om

- 1) förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av stödet inte har uppfyllts,
- 2) stöd villkoren inte har följts,
- 3) stödmottagaren har lämnat felaktig eller bristfällig information som i väsentlig grad har påverkat beviljandet eller utbetalningen av stödet,
- 4) stödmottagaren försummar sin skyldighet enligt 62 § att bistå vid kontroll och inspektion.

Om stöd har beviljats flera stödmottagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för betalningen av stöd som återkrävs. Stödet återkrävs inte, om det belopp som ska återkrävas är högst 100 euro, utan ränta, när det gäller ett enskilt stöd som beviljats inom ramen för ett stödsystem.

75 §

Påföljdsavgift

Om en stödsökande eller stödmottagare bryter mot eller försummar förutsättningarna för beviljande av stöd och överträdelsen eller försummelsen inte är obetydlig, påför Livsmedelsverket med beaktande av överträdelsens eller försummelsens allvar och varaktighet stödsökanden eller stödmottagaren en påföljdsavgift som uppgår till högst skillnaden mellan det ansökta stödet och

Betänkande JsUB 12/2022 rd

det stöd som kan beviljas, om det i EU:s marknadsordningslagstiftning inte föreskrivs något annat om förutsättningarna för och påförande av påföljdsavgift. Påföljdsavgift påförs dock inte, om det är fråga om en grund som avses i artikel 59.5 i den horisontella förordningen.

76 §

Ränta på stöd som återkrävs och på påföljds avgift

På stöd som återkrävs ska det betalas ränta som beräknas enligt den tid som börjar 60 dagar efter beslutet om återkrav och slutar när återbetalningen sker, om det inte i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs något annat om sättet att beräkna ränta eller om att avstå från att ta ut ränta.

Ränta på påförd påföljdsavgift ska betalas i enlighet med EU:s marknadsordningslagstiftning.

På det belopp som återkrävs ska det betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982), om det inte föreskrivs något annat i EU:s marknadsordningslagstiftning.

77 §

Rättelse

I det fall att en stödsökande har fått stöd till ett mindre belopp än vad stödsökanden borde ha fått eller stödet utan grund har avslagits helt och hållet kan Livsmedelsverket trots att beslutet har vunnit laga kraft och utan särskild ansökan rätta det felaktiga beslutet, om medel finns att tillgå för ändamålet.

78 §

Ränta på stöd

Om en rättelse eller begäran om omprövning leder till att sökanden beviljas stöd eller det beviljade stödbeloppet höjs, kan på det stödbelopp som rättelsen eller omprövningen omfattar betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen räknat från den dag då det beslut som rättas eller omprövas fattades fram till den dag då rättelse- eller omprövningsbeslutet ges. Ränta betalas dock inte, om behovet av rättelse eller omprövning har berott på sökanden.

Om sökande av ändring leder till att sökanden beviljas stöd eller stödbeloppet höjs, kan på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen räknat från den dag då det överklagade beslutet fattades fram till den dag då besvärsmyndigheten fattar sitt beslut. Då beslutar besvärsmyndigheten om betalning av ränta.

79 §

Återbetalning av avgifter som betalats till myndigheter

Livsmedelsverket ska återbetala sådana avgifter och påföljdsavgifter som tagits ut och sådana belopp som återkrävts på felaktiga grunder eller till ett för stort belopp. På det återbetalda beloppet betalas ränta i enlighet med 93 § i tullagen.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

85 a §

Administrativa tvångsmedel som anknyter till producent- och branschorganisationer

Om en producent- eller branschorganisation inte lämnar de uppgifter som krävs i EU:s marknadsordningslagstiftning eller i denna lag inom utsatt tid, kan Livsmedelsverket förelägga organisationen att inom utsatt tid lämna de uppgifter som saknas. Livsmedelsverket kan förena ett föreläggande att lämna uppgifter med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen.

86 d §

Kommunens beslut om användning av administrativa tvångsmedel

— — — — —
Beslut om användning av sådana administrativa tvångsmedel enligt 86 a—86 c § som kommunen får använda sig av ska fattas av Livsmedelsverket, om ärendet gäller områden som är större än en kommun. Livsmedelsverket ska utan dröjsmål underrätta de berörda kommunerna om ett sådant beslut.

89 §

Särskilda förfaranden som anknyter till preliminär kvalitetskontroll av spannmålsprodukter samt statens ersättningsansvar

Om en preliminär kvalitetskontroll av spannmålsprodukter visar att kvaliteten inte motsvarar kraven i EU:s interventionslagstiftning, beslutar Livsmedelsverket att lasset ska avvisas, och lasset tas inte emot av interventionslagret. Den som erbjudit de avvisade produkterna kan inom utsatt tid ansöka hos Livsmedelsverket om att ett prov som tagits vid den preliminära kvalitetskontrollen av spannmålsprodukter ska analyseras i ett laboratorium. Livsmedelsverket bestämmer den utsatta tidens längd. Om analysen visar att de avvisade produkterna inte motsvarade kraven, svarar den aktör som lämnat erbjudandet eller anbudet för analyskostnaderna.

Om en analys som avses i 1 mom. visar att produkterna uppfyller de föreskrivna kraven, har den aktör som lämnat erbjudandet eller anbudet rätt till ersättning för de skäliga extra transportkostnader som avvisningen har föranlett. Om inlagring av produkter i interventionslager inte längre är möjlig inom den tid som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning och aktören inom en skälig tid efter avvisningen säljer de avvisade produkterna till ett pris som är lägre än det pris som försäljning av produkterna för interventionslagring skulle ha inbringat, har aktören dessutom rätt till ersättning för prisskillnaden mellan interventionspriset och den rådande prisnivån. Aktören ska göra en ansökan om ersättning hos Livsmedelsverket inom sex månader från delfåendet av analysresultaten.

Livsmedelsverket beslutar om ersättning för kostnaderna och prisskillnaden på ansökan. En redogörelse för kostnaderna och försäljningen ska fogas till ansökan. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökan.

Betänkande JsUB 12/2022 rd

91 a §

Attesterande organ

Vid förfarandet för att utse det attesterande organet samt på organets uppgifter och befogenheter tillämpas bestämmelserna om attesterande organ i planförvaltningslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 9.11.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Anne Kalmari cent
vice ordförande Ritva Elomaa saf
medlem Markku Eestilä saml
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Satu Hassi gröna
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Mikko Lundén saf
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Anders Norrback sv
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Juha Pylväs cent
medlem Piritta Rantanen sd.

Sekreterare var

utskottsråd Susanna Paakkola.